

ACCIO CATALANA

DIARI NACIONALISTA

Adherit á la UNIO CATALANISTA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

SABADELL: 1 pesseta al mes.
FORA: 4 pessetes trimestre.

Sabadell, dimars día 15 de Janer de 1907.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Jardí, 37 ☐ ☐ ☐ Teléfon 134

No's publicarà
l'endemà dels dies festius.

Nombre solt 5 céntims

Estudis econòmichs

LA ASSOMBROSA FACILITAT

Prosseguint nostres estudis, y arrencant sempre com á punt de partida, ó com á mal general que aclapara nostre producció, de la sobra d'oferta en el raquílich mercat peninsular, un dels símptomes mes lamentables y perniciosos que s'observen en nostre negoci, es la assombrosa facilitat ab que es concedeixen crèdits, senstenir en compte moltes vegades, les poques ó moltes garanties y responsabilitats que puguin tenir els compradors.

En aquest pays, que tant poques coses tenen una institució ó constitució prou sòlida y ben cimentada, neixen á diari cases de comers en tots els indrets d'Espanya, que ja 's diguin magatzem, ja detallista ó sastre, la seva constitució no sempre reuneix les circumstancies necessaries de fermesa y garantia. Ja son uns dependents ab mes ó menys inteligencia y ganes de treballar, que ixen de la casa ahont dependien perquè no 's consideren prou remunerats ó per la llegítima aspiració de voler ésser; ja son dos socis que no congeniant prou se separen, de lo que resulta, que d'una casa regular ne fan dugues ben fluixes. Però may, ó quasi may, tenim la satisfacció de veure una constitució, ab els elements efectius suficients pera fer cara á totes les contingencies. Aixó que en molts cassos s'explica, perquè del no res quasi tothom ha comensat, no en altres, donchs desgraciadament pel comers, veyém que en general, qui consegueix reunir un capital á proporció de ses aspiracions, lluny d'impulsar un negoci, sen'enrretira pera gaudir cómodament del fruyt dels estalvis y suades.

Necessariament, d'aquest seguit de constitucions fluixes ó poch basades, en el decurs de les temporades una part de les cases no pot seguir una marxa progressiva, y al poch temps ens trovém ja ab els qu'han comensat les operacions, contant, equivocadament, com á base segura el càlcol de probabilitats, si aquestes no son favorables, la marxa es fa difícil, fins que á passos progressius, arribém á la suspensió de pagos. Molts, que fins ells mateixos es creyen ésser prou honrats, ab les cimbrajades y violencies y consells de *letrados* comensen á fer aygues, y arriben que l'únich que hi pert es el que'ls ha fiat els interessos.

¡Quántes y quantes vegades, es fien mercaderies per valor de mils de pessetes, á homes que si personalment n'enmatlleessin 25 en metàlich á n'aquets mateixos que li han dat la mercaderia, tal volte les hi negarien!

* *

Si el Codi de Comers, fos lo que deuría ésser, y no una xarxa tan complicada y protectora mes aviat del que no paga que del venedor burlat, si hi haguessin en nostre pays instituhits els Tribunals de Comers, que al venir una suspensió estudiessin ab gran *brevetat* y veritable rectitut l'estat de la casa, y de ser produhida la aturada, per causa natural ó justificada, solventessin el problema pera la facilitat continuació del negoci en bé de tots, pero que en el cas de mancarhi les condicions d'estabilitat requerides, ó la suficient honradesa y inteligencia, liquidés la casa *fentla desapareixer*, tot aixó no passaria.

Peró les nostres lleys, fetes sense coneixements técnichs ó *masa ben fetes* y per homes, qu'han de viure de ses aplicacions, y en conseqüencia, els primers interessats en que els *processos* durin, no'ns poden curar aquest mal.

Així donchs, en principi, el remey d'evitar les perdues crescutíssimes del rengle de suspensions de pagos, deu procurarse'l cada fabricant de per sí, recorrent al informe que prou ben montat el té la «Unión Lanera Española», Secció del «Gremi de Fabricants», però, atinentse á ses instruccions, no exedintse, ni cayent en la temptació d'efectuar les remeses á cases poch sòlides, ab la confiança del *ja pagarà*, induhits anch que siga per la sobra de peses en magatzem.

Per aquest camí, curariém el mal avans de neixer ó mellor dit n'evitariém un bon nombre, ja que l'informe per raresa falla, donchs acostuma ésser restringent.

Y per les restants, ó siga la total curació del mal, sols faltaria que ab veritable *unió* y *colectivisme*, hi hagués el bon acord d'*anular* la casa sospese sense justificades causes, —qu'á n'aquest cas, foren dignes de tot respecte y fins apoy,—negantli tot tracte posterior, *ni ab diners á la mà*, ab lo que se solidificaria molt considerablement el reste del comers, el comers de bona fé.

Y aixó ens recorda un cas ocurregut no fa

molts anys en una casa de Barcelona, quina comensá ses operacions á l'establir-se, ab càlcol y verdader cuydado, base de garantia; vingué que aná creixent fins que arribá á pendre bona escomesa, y al poch temps, fos per haver comprat massa y la venta n'haverli respost, ó per lo que fos, demaná *particularment* ó de un á un als acreedors, que li aplassessin els venciments consignantlos á uns quant mesos mes tart, á cambi de pagarlos al comptat lo que necessités en endavant. Vingué la nova temporada y comprá mes quantitat que may, oferint el *girar als 30 dies*, ab lo que se n'endugué lo que volgué.... Però al tenir les mercaderies á casa, sospent pagos de lo aplassat y de lo recent. Total: que no se hi cobrá mes que un 30 ó 35 per cent, lo que feu l'efecte d'un robo.

Y escruxeixis el lector! aquesta casa encara continua, lo qual sembla una aberració, gracies á les assombroses facilitats, ja que si ningú li vengés no podria ella vendre y hauria de tancar la porta, puig tal procedir mereix l'aislament mes absolut.

¿No's podria fer quelcom, per qui correspongui, pera inculcar primer la prudencia individual,—si be com hem dit, cada'hu deu fer-sho y cada hu se la paga,—y pera portar al absolut comú acord de, casa que fes un mal paper, en el verdader sentit de la paraula, quedés terminantment prohibit el seguir venentli, anch que fos relligantse mútuament ab compromisos sérios é imburables, perquè no's caygués en descuyt ó se cedís á pressions d'amistat ó d'egoisme?

Així ho enteném de necessitat. ¿Es ferá?

El temps queda per respondre.

G.

Moviment autonomista

Comité Comarcal Catalanista (Palafrugell).—Ha quedat constituïda aquesta entitat que ve á la lluyta en defensa dels interessos de tota la comarca.

Juventut Republicana Federalista (Sant Feliu de Guixols).—Per la renovació parcial de càrrechs d'aquesta Joventut quedaren elegits — President, en Rómulo Sureda Castelló (reelegit); Secretari, en Joseph Dispés y Vocal primer en Gil Cruz.

Centre Autonomista (Igualada).—Dintre d'aquest mes el lletrat y ferm nacionalista en Antoni Sansalvador donará una important conferencia en aquesta societat, quin tema anunciarém oportunament.

Aplech Nacionalista (Blanes).—Se'ns assegura que á no trigar s'efectuarán las reunións y treballs definitius per la constitució d'aquesta entitat d' acció autonomista. Fora de desitjar, pe'l bé de tots, que la idea desvetllés molts entusiasmes, al objecte de que nostra vila logrés el lloch que li pertoca dintre el mohiment emancipador general de Catalunya.

Comité Regional Federalista de Catalunya.—Ahir á la tarde's reuní aquesta corporació, ab assistència dels senyors Folch, del Vendrell; Llacuna, de Barcelona; Borrell, de Reus; Vilarrubia, de Vilassar y Torras Serra, de Sabadell.

Se va acordar complimentar el acords de la darrera assamblea, enviant missatges als senyors Benot y Clemenceau, fer un manifest dirigit al poble catalá y remetre una circular als comités municipals.

Se va determinar reunir-se trimestralment en diverses localitats de Catalunya y en les excepcionals que les circumstancies demanin en la ciutat de Barcelona.

"Lunch" de l'amnistia.—Avensen els treballs d'organissació d'aquest solemne acte que 'l Centre Republicá Autonomista Gracienc celebrará en son estatge social (teatre Modern de Gracia, Travessera, 8) el dimecres día 16.

Ahir passaven de 300 els inscrits d'abdós sexes pera assistir an aquesta hermosa festa, lo qual ja fa preveure un éxit complert.

Están convidades al acte valioses y distingides personalitats, entre elles el senyor Salmerón á qui s'ha ofert la presidència y 'ls senyors Junoy, Corominas, Carner, Soriano, Salvatella, Martí y Juliá, Vallés y Ribot, Ventosa y Calvell, Bastardas, Laiet y Cambó.

Com en aquest acte poden assistirhi les senyores, entre elles s'ha pres en gran entusiasme que l'acte resulti seriós y solemne.

Tarrassa.—En el Consell general tingut darrerament per l'«Avens Autonomista» de la susdita ciutat, va anomenarse la següent Junta Directiva:

President, en Martí Alegre; vispresident, en Francisco Abelló; tresorer, en Cecili Verdós; bibliotecari, en Sebastiá Badiella; secretari, en Rosendo Roig; vis-secretari, en Agustí Badia.

Revista de Teatres

Conforme estava anunciat, diumenge á la nit, debutá ab la preciosa comedia trasportada del alemany, *Militares y Paisanos*, la companyia Masip:

L'interpretació, caigué de plé en certa lley.

Si be l'obra es molt moguda, y en conseqüència, difícil d'ajustar, aná tant desencaixada que no volém per ella judicar les condicions artístiques de la companyia en general.

Ens reservém el criteri definitiu, fins que 'ls hagim tornat á veure.

Pro semblava que per debutar, podían sa-

ber mes la llissó, ja que no volém creure que no es que no'n sápiquen més.

La concurrencia escassíssima.

En cambi l'«Euterpe» y els «Campos», ab el *género pornográfico* de les *Taberners*, plens fins á bessar.

P.

Durant la sesta

Un diumenge á la tarda, dos cavalls que de molt temps se teníen coneixensa, aprofitant la sesta dels seus amos, dintre l'estable váren entaular la següent conversa:

—Com se coneix *Moreno* qu'avuy es festa.

—No puch pas dirho aixís, *Gamatxo*, donchs durant tot el sant matí, he permanescut atascat á la sinia. Tú tens una bona vidassa.

—No'l coneixes gayre 'l metí treball; no es pas com el teu. Tú no't mous may de la masía á l'horta. Jo ab els trajectes tant llarchs, y carregat com *una bestia*, passo els dies molt tristos; sembla qu'estigui condemnat á la feixuga carga y no te'n dich móscas de les fuetades que'm pessigollejen á les costelles.

—Per poca cosa 't queixes; ab molt gust et canviaria.

—Y per qué?

—Perque, amich, aixó de la sinia m'ha tras-tocat el cervell.

—La cinia? no t'entech.

—Ignores qu'és *Gamatxo*, la sinia?

—Si no t'espliques...

—Jo prou voldria decifrartho, pro si vols que 't parli ab tota franquesa, no acabo de comprendre de qu'es tracte, ni sabria com dirtho. Prou sento á parlar de catúfols y d'aygues, pro *noy*, no'n trech may el clar de la cosa.

—Y es molt lluny aixó?

—La sinia es á l'horta; are, allá hont vaig no m'ho preguntis.

—Y tan poca memoria tens que ni sabs els teus límits ahont arriben?

—Una volta estich atascat, me tapen els ulls y camino moltes hores... pro sempre 'm trovo al mateix puesto...

Y aquí van deixar per acabada la conversa, veyent que no'n podíen treurer res en net.

En la pobre Espanya, també hi ha molts homes que fan com el cavall del quento: caminen... caminen... y sempre 's troven en el mateix lloch y de la mateixa manera: Els que'ns *governen*, per exemple.

R.

Noves

En el darrer nombre de "El Pacte" hi aparagué un article firmat ab el pseudónim de "Joan de Deu Montllor".

Com siga qu'algú l'hagi atribuït á un dig-ne redactor d'«Acció Catalana», per ser el seu cognom el mateix del pseudónim que'l firma, hem de fer constar que'l nostre amich está ben lluny de cometre semblants tonteries.

—El diumenge passat tingué lloch la reunió en la «Lliga Regionalista» d'aquesta ciutat.

Després de donar compte de la gestió anyal,

se procedí al nomenament del President y dos Vocals. Quedá elegit per majoria de vots per la presidència en Jaume Vidal y Viñas y Vocal primer en Joan Costa Deu, quedant reelegit l'altre Vocal.

—Se vegeren com de costum extraordinariament concurregudes les sardanes qu'es ballaren el passat diumenge en la Plassa de Pí y Margall.

Aixís mateix en l'assaig de la «Secció propagandista de la Sardana» del Centre Catalá, ne resultá un nou éxit pera la dansa popular.

—El diumenge al matí al retornar de Rubí l'orquestra Fatxendes y una companyia d'aficionats al art líric, qu'actuaren en el teatre del mateix, el dissapte al vespre, una de les tartanes que conduhía uns quants músichs y qu'anava per la carretera ab velocitat extraordinaria, topá ab un guarda-rodés, lo que produhí un tom al vehícol qu'ocasioná lleus ferides á tres d'ells.

Lamentém l'accident, desitjant el restabliment mes prompte pels ferits.

—Avuy á les tres tres de la tarde tindrà lloch l'enterrament del cadavre de la que fou en vida Na Montserrat Girabent y Bril, germana de nostre bon amich en Jaume.

Morí ahir á les 3 y mitja després de llarga y penosa enfermetat, á la riallera edat dels 17 anys.

Rebi nostre bon amich, junt ab sa desconsolada familia, el testimoni de nostre sentit condol.

—Se 'ns assegura que'l diumenge vinent donará una conferencia en el Gremi de Pagesos de Sabadell y sa comarca, l' eminent economista y diputat á corts Sr. Zulueta.

—Se necessita un **aprenent** pera un despaig, que sapigue llegir y escriure correctament. Informarán en l'impremta d'aquest *Diari*.

—En el sorteig d'«Accions» de propietaris, verificat en la reunió celebrada dissapte á la nit, en el Centre Industrial, correspongueren als següents nombres:

12 y 18, Joan Llonch.—31 y 41, March Griera.—57 y 58, J. Gorina Pons.—114, Francisco Barnusell.—166, E. Buxeda.—179, 187, 195 y 196, Joan Saus.—203, Pere Brichs.—210, Z. Corominas.—214, Juan Bta. Corominas.—233 y 234, Joan Figueras.—238 y 243, Rafel Soler.—249, A. Vilaseca.

Pot ferse efectiu l'import, en casa del President de la Junta de Propietaris, en Pere Corominas, carrer baixa Iglesia.

—La Gazeta de diumenge publica una R. O. elevant á la categoria d'ascens el Jutjat de primera instancia y instrucció de nostra ciutat.

—Pel proper Carnaval se celebrarán en la platea del Teatre Principal, lluhits balls de tarde y vetlla, de societat, els qu'aniran á cárrech d'una reputada banda.

—Ha mort á Vilasar de Mar lo mestre municipal en Ramón Farreras. Sa mort ha sigut greument sentida per tot el poble. Per aytal defunció resta vacant aquesta plassa de mestre.

—Ahir y avuy se celebran á Manresa unas grans fires de bestiar, que prometen revistir molta importancia.

—Segons llegim, son molts els industrials

ESMALTERIA FRANCESA
LLUIS CHABAUD
Calderón, 119-121

Lletreros de ferro esmaltat de totes classes.—Gravats.—Timbres de goma y de metall.

Especialitat de la casa: Retrats artístics en esmalt y semi-esmalt.

Ebanistería Económica
DE
PAU ASTALS
Carrer Manresa, 9

Gran assortit de mobles de totes classes

Especialitat en els nuviatjes

Unica casa á Sabadell que's dedica á la construcció de billars.

FÁBRICA DE COTILLES

ULTIMS MODELS en FORMA RECTA
de la casa Farcy & Oppenheim de New-York

COTILLES Y FAIXES-VENTRERA

Josepha Canyellas de Sallent Plassa Major, 3

La casa mes acreditada pera la confecció de COTILLES A MIDA

AVÍS

L'Establiment de Mobles y tallers d'Ebanistería, Sillería, Tapicería, Tornería y Fábrica de motlures que

N'ANTON OROBITG

tenía instalats en la Rambla, 62, y Balaguer, 63, posa en coneixement d'els seus nombrosos parroquians y del públich en general qu'ha traslladat dits Establiment y Tallers á la **Rambla, 124 y Madoz, 2.**

Mobles de lo mes sencill á lo mes elegant.—Estils: Renaixement, Gótic, Marroch y Modernista.—Pressupostos y preus á qui hi demani.—Solidés y perfecció.—Tots els mobles son construïts en els Tallers de la casa.

¡Ocasión!

PERA VENDRE

Un motor á gas "Otto" 3 cavalls forsa y accesoris (casi nou).

Una serra cinta de metre diàmetre, voláns ab accesoris.

Una serra circular y máquina de fer motlures ab tots els accesoris y unes 80 fulles.

Una máquina de foradar fusta ab les seves broques per fer furats d'encaixada y grapa universal.

Un torn pera fusta ab accesoris.

Un torn ab conos y ab accesoris. Embarrat y transmissions

Tot en molt bon estat.

Preu ventatjósissim

Donarán rahó en el carrer de Madoz, 2.—Tallers de fusteria.

SABATERIA DE FILL DE JOAN DURÁN

Pedregar, 6. - Sabadell

Gran assortit en calçats fets de totes classes. Especialitat en calçats de dónola, oscaría, badell "cronie" y Lluís XV.

La casa representa les marques mes acreditades en **CHANCLOS DE GOMA**, y recomana á sa gran clientela la marca "THE STAR" reconeguda per tot Europa com la mes sólida y económica per sa llarga duració.

Banca. - Borsa. - Cupóns
Rafel Balmas Ribas - Corredor Reyat
Passatge de la Pau, 8.—BARCELONA

Compra venda de valors, ordres de borsa, pagos de cupóns, cambi de monedes, descompte de lletres, accions Banca de Sabadell y La Energía, etc. Totes les operacions garantides pera'l citat corredor.

Representant á Sabadell: **ENRICH GIRALT**
Despatx: **Rambla, 9 baixos y Gracia, 135.**—Teléfonos, 252 y 265

SABATERIA de NICOLAU TOUS
Plassa Pí y Margall, 24

Gran assortit de calçats de totes menes com en les principals cases de la capital.

Classes especials d'oscaría y dónola per senyor y senyora á preus reduhidíssims.

Chanclos de Goma la marca "Boston" la mes acreditada y coneguda.